

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Dendi

دندي

صِفَةُ الْعُمْرَةِ

Umura teyo yaasi

Tilakpe (Wàllàfikpe)
Abdul Aziz bnu Abdullahi bnu Baz

صِفَةُ الْعُمْرَةِ

Umura teyo yaasi

سَمَاحَةُ الشَّيْخِ

عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ

رَحِمَهُ اللَّهُ

Tilakpe (Wàllàfikpe)
Abdul Aziz bnu Abdullahi bnu Baz

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Umura teyo yaasi

Sáabuyo kulu bara Irikpe Fɔɔnku ημενε nò, f̄yo nna sáabuyo nna yéenaayo mà tɔ À tām nna À diyà ga. N̄a di banna,

Umura teyo ημενε gbeiyo idummo ga . À kpàarē go còukpe kulu se :

1. Dē warka ǎ bāa umura teyo tɔ niiya zàyo dɔ (miikɔti), n̄ kani ka bāa à 'n himε ka à b̄ηɔɔ geiyanī,

. Zaŋa ya nò wèib̄ɔɔ b̄ηɔɔ ba te, bāa à gono tǎada aw heiyo kpiri kuna, faase ká à su ba kǎba kɔɔli nò hali à tǎada aw à heiyo kpiri mà beeni à 'n gei ka himε .

Harub̄ɔɔ turaare dām à gáa ga ka su ba dām à ημενε umura teyo tun̄u hinka ga. Dē bine à ná hini ka himε niiya zàyo dɔ (miikɔti) tàali si. N̄a n̄ kani ka bāa dē à tɔ Maka à 'n himε ka dù ka kǎba kɔɔli, dē n̄a di ba bara à se sauci .

2. Harub̄ɔɔ mà jina fɔ kulu ká ǎ tata tatayo (b̄ɔɔ gáa dɔbu dɔbuyo zakā) kǎ à b̄ηɔɔ ga ka dù ka à b̄ηɔɔ tàafe nna tun̄u hinka; ǎfɔ mó à gáa zemìnè ganna ganna kamme daabuyo (zǎ fùmbe ka zùmму cèn̄hè hinka ganna ganna kamme), ǎfɔ n̄a mó à gáa zemìnè b̄ònh̄ò dɔ kamme daabuyo (zǎ jìndè ka zùmму fùmbe dɔ) . N̄ dù ka kani ka bāa tun̄u hinka

di kulu mǒ bara ikpaareyo gèiyànteyo .

Wèibòrɔ cere à jinayo ká à dòɔma dàmɔyo nò à ba dàm ka umura teyo niiya zà nnā, à de mà bara jina ká ado adoyo nna bɔŋɔɔ cìbayo hàya fɔ si à ga (à bine mà su bara jina ká à gu à māsú , dĕ bine jina ká à ba nàm à gáa kama mǒ hɔnne) .

3. Sáa di à 'n huroyo umura gbeiyo kuna niiya hou à binè kuna ka sennì nna à delle ka cì : "labbeika umratan" (À Nɔrukpe, a nà N ceyo tutu umura teyo ŋmene) aw "labbeika Allɔɔhumma umratan" (Ni Irikpe, a nà N ceyo tutu umura teyo ŋmene). Dĕ warka ǎ umura teyo niiya zà bara ká ǎ hamburu umura di teyo mɔŋŋɔyo à zaŋai ganna aw ibere fɔ hàmbùrè ganna, hini gono à se à 'n sarti dàm à niiya zàyo di kuna ka cì :

«فَإِنْ حَبَسَنِي حَابِسٌ، فَمَجَلِّي حَيْثُ حَبَسْتَنِي».

«Irikpe, dĕ haifɔ nà a gei nŋa a su ba hini ka umura wò teyo funtanī, a bɔŋɔ féeriyo ka umura wò teyo keiyani dɔ nò nùnŋu kà N nà a gei di» . Cine wò ŋmene cimmaniyo hàya nò Dùbáãta Az-Zubeir kōo wèibòrɔ ŋmene hadiisi (Irikpe mà yarda nna àla)¹.

À banna à 'n Irikpe ceyo tutuyo mæcìnè sènnì zaŋa Andebi ŋmene Irikpe ceyo tutuyo mæcìnè tàka (Irikpe mà à fɔ ka à sáabu ka à yeenanī) , nŋa nò :

«لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ،

¹ Al-Beihaki ŋmene As-sunanu al-kubraa , lamba (10117) dɔ.

«làbbeika Allöchumma làbbeika, làbbeika laa shariika laka làbbeika, inna al-hamda wa anniimata laka wa al-mulk, laa shariika laka».

A gono ko gu N ceyo tutu, ni a Nörukpe , a gono ko gu N ceyo tutu, a gono ko gu N ceyo tutu, wece si N se, a gono ko gu N ceyo tutu, sáabuyo nna hunayo hennɔ kulu bara N ηmene nò, nna mèiyɔ kulu bòηɔɔ, wece si N se». À banna à 'n Irikpe ceyo tutuyo mɛɛcìnè di (talbiya) cìyo bayanī, nna Irikpe Ká Ā Geyo Māa ceyo nna À ηmaareyo hali à 'n tɔ Kāba dɔ.

(Irikpe Māa ceyo di kuna harubòròyo moo jìndè zà wèibòròyo nηayo moo jìndè baananī zaηa haika Andebi kpàasiyo te, Irikpe mà yarda nna òla).

4. Dè à tɔ Kāba dɔ à 'n Irikpe ceyo tutuyo mɛɛcìnè di (talbiya) cìyo keiyanī ka tonni bii dɔ cèeji ka mɔɔjìnè yèeti à kàmmɛ ka à tātàbù nna à kàmmɛ gumɔ ka yei ka à susum dè zaηa ya teyo ba bara à se sauci nηa à su ba boroo cùuta nna ò masuyo. Tonni di tātàbuyo dɔ à 'n cì : "Bismillaahi wa Allöch Akbar" (Nna Irikpe Māa, Irikpe yā Bayo ka Bisa). Dè tonni di susumyo ba gaabu à se nò à mà à tātàbu nna à kàmmè aw nna bunnù aw nna haifɔ zaηa ya tàka, sáa di à 'n haika à nà à tātàbu nnā di susum. Dè à tātàbùyo ba gaabu à se à 'n cìba à dɔ kàmmɛ koo cì : "Allöch Akbar " (Irikpe yā Bayo ka Bisa), sáa di à su ba haika à cibá nnā di cɛɛ susum .

Kāba kɔɔliyo tèyo ka bòori ηmene sharti nò Kāba

su gu à daabuyo)¹ Kàmmè kǎyo bàtùmè di nò : à mà à umura teyo tunḡu ká ǎ daabuyo à gáa bònḡo dɔ ga di ḡmɛɛ bìnni binnì dàm à kàmmɛ gumɔ fata kuna ka à mɛɛmɛ hinka teke à kàmmɛ wǎ jèsè wàla bònḡo.

Nḡa ñ bāa Irikpe Māa ceyo nna À ḡmaareyo tuutuuma kɔoliyo cee heiyo kulu kuna.

Kǎba kɔoliyo kuna ḡmaareyo fɔ si ká ǎ fisɔuyo nnā, ya nò Irikpe Māa ceyo fɔ si ká ǎ fisɔuyo nnā ; ḡmaareyo nna Irikpe Māa ceyo káayo ñ ci Kǎba kòòlikpe se sauci nò ǎ te, à 'n du koo cì, kɔoliyo fɔ kulu kuna, gòota hinka bìnni (kǎba gòota ká ǎ cibayo Yamani ganna dɔ kàmmɛ: ar-ruknu al-yamaanii nna tonni bii gòota) :

{...رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ}

{Rabbanaa aatinaa fii ad-dunyaa hasanatan wa fii al-aahiroti hasanatan wa kinaa azaaba an-naari}

(Iri Nɔrukpe, N mà iri nɔ ihennɔ duuniya kuna ka yei ka iri nɔ ihennɔ laahara kuna ka iri sarī nna nìè ḡmɛɛ àzaaba) [Al-bakara: 201] ; domi zaḡa ya teyo kà zǎ Andebi dɔ (Irikpé mà à fǎ ka à sáabu ka à yénnì).

À 'n kɔoliyo iyènte bònḡo wi nna tonni bii tàtábùyo nna à susumyo dǎ zaḡa ya ba bara sauci aw à 'n ciba à ga koo cì Allɔɔhu Akbar zaḡa haikáa iri nà à kpàare te zǎ banna. Dǎ à beeni kǎba kɔoliyo

¹ zǎ jèsè wàla hali kàmmɛ hinzeyo.

à mà à tunṅu dàabùnte di yeeti ka daabu, ka à teke à jèsè wàla hinka ga , à μεε μεε hinka mǒ tèkeyo à jènnè ga.

6. Kǎba kǎoliyo béeniyo banna à 'n rakaa hinka jingari Makǎomu Ibrahimia banna dǎ (jingariyo nindi dǎ) bara sauci , dǎ bine à ná hini ka ñ jingari nindi dǎ à mà ñ jingari jinjire di kuna báa mani. Rakaa hinka di jingariyo kuna faatiha couyo banna:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾﴾

à 'n {Kul yaa ayyuha al-kaafiruun 1} cou [Al-kaafiruun : 1] rakaa sǐntè kuna, nna

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾﴾

{Kul Huwa Allǎhu Ahad 1} [Al-ikhlaas : 1] rakaa hìnkànte kuna, ṅṅa di yǎ bìsayo. Dǎ bine à nà suura hinka foyo ṅmaaniyo cou tàali si. Sǎa di rakaa hinka di sallamayo banna à 'n kpei tonni bii di tǎtǎbu nna à kǎmme gumǎ dǎ zaṅa ya teyo ba bara sauci. Dèndeniyo nna andebi kuna , ñ bǎa zamzam hari hamyo kǎba kǎoliyo ṅmene rakaa hinka di jingariyo banna, dǎ zaṅa ya teyo ba bara sauci.

7. À banna à 'n kpei Sǎfaa gure dǎ ka à kǎaru, aw à 'n kǎi à kǎse, àma à kǎaruyo yǎ bìsayo dǎ à kǎaruyo di ba bara sauci . À 'n sinti nna Sǎfaa gure ka cì sintiyo dǎ di : irǐ sinti nna haika Irikpe sinti nnǎ, sǎa di à mà Irikpe Mǎecìnè wǎ cou :

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ...﴾

{Inna as-sɔfaa wa al-marwata min shaãairi Allaahi...}

«Lalle nò ká (gure hinka) as-Sɔfaa nna Marwa gono Irikpe ημενε adiini sɛda bàtùmè kpàare ημενε kuna nò...» [Al-bakara : 158]

Zaɗa haika Andebi te (Irikpe mà à fɔ ka à sáabu ka à yéenanī) , sáa di à 'n ηmaare ka Irikpe zɛm cée hinza ,

"اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَرَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ".

"Allɔɔhu Akbar Allɔɔhu Akbar, laa ilaaha illaa Allɔɔhu, Allɔɔhu Akbar Allɔɔhu Akbar wa lillaahi al-hamdu, laa ilaaha illaa Allɔɔhu'Wahdahuu laa shariika lahuu, lahuu al-Mulku wa lahuu al-Hamdu wa Huwa alaa kulli sheyin Kɔdiir, laa ilaaha illaa Allɔɔhu Wahdahuu anjaza waãdahuu, wa nasɔɔrɔ ãbdahuu, wa hazama al-ahzaaba Wahdahuu"

Irikpe yã Bayo ka Bìsa Irikpe yã Bayo ka Bìsa , kpei fɔ si ká à hìma n̄ mà b̀òɔta ηmaa à se nna cimi fàase Irikpe, Irikpe yã Bayo ka Bìsa Irikpe yã Bayo ka Bìsa , sáabuyo kulu bara Irikpe ημενε nò, kpei fɔ si ká à hìma n̄ mà b̀òɔta ηmaa à se nna cimi fàase Irikpe, À Fɔlɔnku, À si nna wece, À ημενε nò Kpèitèrè Kùbèntɛ, kpɛnɛ À ημενε nò sáabuyo kulu, Nɗa yã gonna yiiko hèi kulu b̀ònɗɔ , kpei fɔ si ká à hìma n̄ mà b̀òɔta ηmaa à se nna cimi fàase Irikpe, À

Fɔlɔnku, À nà À ημενε alkawali tɔyani, ka À tãm tɛεmako, ka iberɛyo zãmaa margunɛyo ηmaa hònnù À Fɔlɔnku¹, À banna à 'n ηmaareyo ká Irikpe sɔukakáawa à se tɛ. À 'n yēi ka Irikpe Māa ceyo nna ηmaareyo di te ka yàara cée hinza koo mòɔjìnè nɔyo kãba dɔ kãmmɛ , zaŋa ya nò Andebi tɛyo (sunna) (Irikpe mà à fɔ ka sáabu ka á yéenanī) . À banna à 'n zùmmu (zã sɔfaa gure di ga) koo dirà koo kpee Marwa gure dɔ hali à 'n tɔ sɛda sɛnte dɔ; nindi hàrubòrò cɛɛ mà sàasaa à dirɔu di kuna hali à 'n tɔ sɛda hìnkànte dɔ.

wèibòrò nŋa cɛɛ, ò ná à nɔ hini à 'n sàasa à dirɔu di kuna; (domi Andebi hadiisiyo ná zaŋa ya tɛyo cìba - Irikpe mà à fɔ ka à sáabu ka à yéenanī - ya nò bine sahaabi wèibòròyo - Irikpe mà yarda nna òla - ná tɛ ya), nna kpɛne ka à bara funtu nò. À banna à 'n dirà ka kpee Marwa gure kàaru aw á 'n kēi à kɔse, àma à kàarùyo yã bìsayo dɛ à bara à se sauci. Sàa di haiká à cì nna haiká à tɛ Sɔfaa gure dɔ di à mà à tàka cì ka à tɛ Marwa gure bònɔɔ dɔ - (fàase ká à su ba yàara ka aaya ká à cou sɔfaa gure dɔ di cou , ya nò à su ba yàara ka cì : irĩ sinti nna haika Irikpe sinti nnā) . À' n tɛ ya cée iye; à hùnuyo sɔfaa gure dɔ ka kpee marwa gure dɔ cée fɔ nò ya , à hunuyo marwa gure dɔ ka yēi sɔfaa gure dɔ bònɔɔ cée fɔ ηmàanī nò ya kpɛne, Wariká à nà (safaa gure nna marwa gure

¹ Muslim yáa nà hadiisi di ta lamba (1218) dɔ.

bìnni) dìrɔu di tɛ kàarumi bònɲɔ tàali si, à seki dɛ tɛyo zaɲa ya bukàata gono . Ñ kani ka bāa à 'n Irikpɛ Māa tɛyo nna ɲmaareyo káayo Irikpɛɛ sɔukakaawa à sɛ tɛyo bayanī, nna à mǒ gɛiyo koo mɔɔruyo nna ziibì bèerì nna icɛɛɛ kulu.

Dɛ bíné à nà sɔfaa nna marwa bìnni dìrɔu di tɛ zam koo gɛiyo bònɲɔ ɲa di bɔɲɔ tɛ. Dɛ sɔfaa nna marwa dìrɔu di kúbe , hàrubòrɔ mà à bònɲɔ hamini kulu cobu kɔli kɔli aw à mà à kulu zobu ka kɔli , àma cobuyo kɔli kɔli yǎ bìsayo.

Dɛ dù ka à ɲmɛɛ Maka tɔyoo maanīyo nna Haji tɛyo wakati nò, à hamini di zobuyo yǎ bìsayo à sɛ; domi à 'n dùwa ka à bònɲɔ hamini cinni cobu kɔli kɔli haji kuna. Wèibòrò ɲa cèrɛ mà à bònɲɔ hamini kumma ka kàmmè hinze dɔbu mɛɛ mɛɛ zaka kanti à kuna aw zaka ká á harta ya. Dɛ warka à nà umura tɛyo niiya zà nà haikáayo n nà n cì kiteɛ wò kulu tɛ, à ɲmɛɛ umura tɛyo beeni nò ya . Sáabuyo kulu gono Irikpɛ sɛ nò. Saa di haikáayo n dom hónɲu à sɛ umura tɛyo niiya zàyo banna kulu bèrɛ ka ci à sɛ hálali. (Andebi - Irikpé mà à fǒ ka à sáabu ka à yéenanī - ná rakaa hinka jingari umura tɛyo béeniyo banna, à sɛ , warika à bāa àla mà tɛ zaɲa àla)

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ

وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿١١﴾

{ Lalle nò ká Irikpɛ diyà mɛɛcìnɛyo nna à gbeiyo nna à haaliyo kuna dèndeniyo hàya hɛnɔ gono noo

se, warika kulu à gu Irikpe nna Hanu Kòkòrò kàmuna koo hini Irikpe Māa ceyo tuutuuma se 21}. [Al-ahzaab : 21].

Irikpe mà gàmu hennò te iriyo nna iri nyanze àlsilaama cinniyo se nná À ηmene adiini fàhimayo nna cèe kányiyo à ga, À 'n yēi ka ta bòrò kulu se ; domi Nηa Irikpe Ká Ā Geyiyo yáa Bara Kpei Gòmìni Tuutuukpe Ká Ā Hini Noyò.

Irikpe mà À tām nna À diyà iri ηmene andebi Muhammadu fš ka á sáabu ka à yéenanī , nna à fuu bòroo nna à kpàasiyo nna à gànàkpeeyo káyayo ò gu à gana ganayo hennò jàasànte hali ka kpee Garau Bannayo Hene .

Àdiini Sàriayo Hukumusiyo Cìikpe Saudiya Gannā Kùsūm kuna , nna Bèikpe Harukusuyo ηmene Igbe nna Beiyo Cèeji Cèejiyo nna Àdiini Sàriayo Hukumusiyo Cìyo Bònṅò (dom kuna) Abdul Aziz bnu Abdullahi bnu Baz - I rikpe mà mǎa à sisibi

ddn405v2.0 - 06/05/2026

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque
and the Prophet's Mosque in languages

